

MYNÄMÄEN KUNTA

MAA-AINESTAKSA

23.1.2015 LUKIEN

Kunnanhallitus 8.12.2014 § 384

Kunnanvaltuusto 15.12.2014 § 83

MAA- AINESTAKSAN MAKSUPERUSTEET

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta
ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavat maksut

Sisällys:

- 1§ Yleistä
- 2 § Tarkastusmaksu
- 3 § Valvontamaksu
- 4 § Kuuleminen
- 5 § Vakuudet
- 6 § Pakkokeinopäätökset
- 7 § Luvan velvoitteista vapautuminen
- 8 § Maksuperusteita
- 9 § Maksuperusteiden hyväksyminen ja voimaantulo

Yleisperustelut

Erytisperustelut

- 1 § Yleistä
- 2 § Tarkastusmaksu
- 3 § Valvontamaksu
- 4 § Kuuleminen
- 5 § Vakuudet
- 6 § Pakkokeinopäätökset
- 7 § Luvan velvoitteista vapauttaminen
- 8 § Maksuperusteita

MAA-AINESTEN OTTAMISSUUNNITELMAN TARKASTAMISESTA JA OTTAMISTOIMINNAN VALVONNASTA SUORITETTAVAT MAKSUT

Mynämäen kunnassa maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta, ottamistoiminnan valvonnasta sekä muista viranomaistehtävistä suoritettavat maksut.

1 § YLEISTÄ

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta sekä muista viranomaistehtävistä luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan maa-aineslain (555/81) 23 §:n sekä maankäyttö - ja rakennuslain (132/99) 145 §:n nojalla kunnalle tämän taksan mukaan määräytyvän maksun.

2 § TARKASTUSMAKSU

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava kunnalle seuraavat maksut:

2.1	Suunnitelmaa kohti + ottamisalueen pinta-alan mukaan sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan Kaikki yhteensä vähintään	300 € 50,00 €/ha 0,01 €/m³ 350,00 €
2.2	Ottamissuunnitelman muutos; siltä osin kuin se koskee voimassa olevan ottamisluvan mukaista aluetta ja ylittää aikaisemmassa luvassa otettavaksi myönnetyn maa-ainesmäärän muutosta kohti	200,00 €
	sekä lisäksi hakemuksessa esitetyn aikaisemman luvan ylittävän maa-ainesmäärän tila- vuuden mukaan	0,01 €/m³
2.3	Laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäinen hanke, josta ei tarvitse laatia erillistä ottamis- suunnitelmaa	300,00 €
2.4	Tarkastusmaksua määrättäessä, hakemuksessa otettavaksi esitetystä maa-ainesten mää- rystä, otetaan 1 000 000 m ³ ylittävältä osalta huomioon 50 %.	
2.5	Jos lupahakemus hylätään, peritään tämän taksan mukaisesta maksusta 50 % kuitenkin vähintään	200,00 €
2.6	Mikäli luvanhakija peruuttaa lupahakemuksensa ennen kuin lupaviranomainen on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin ottamissuunnitelman tarkastamiseksi, palautetaan peritty tarkas- tusmaksu hakemuksesta kokonaan. Mikäli lupaviranomainen on ryhtynyt olennaisiin toi- menpiteisiin ottamissuunnitelman tarkastamiseksi ja lupahakemus peruutetaan ennen päätöksen antamista, peritään toimenpiteitä vastaava osuus maksusta.	
2.7	Jos lupa peruutetaan tai lupamääräyksiä muutetaan maa-aineslain 16 §:n 2 kohdan perus- teella, lupaviranomainen voi palauttaa peritystä tarkastusmaksusta ottamatta jäävään maa-ainesmäärän tilavuutta vastaavan osan.	
2.8	Jos luvansaaja luopuu maa-ainesten ottamisesta aloittamatta sitä tai luvan voimassa ol- lessa, tarkastusmaksua ei palauteta.	
2.9	Hakijan on suoritettava 2.1 §:ssä tarkoitettu maksu ennen päätöksen antamista. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain mukaan.	

3 § VALVONTAMAKSU

Ottamistoiminnan valvonnasta luvanhaltijan on suoritettava vuosittain seuraavat maksut:

3.1	Lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainesten määrän mukaan	0,01 €/m³
	+ ottamisalueen pinta-alan mukaan	50,00 €/ha
	yhteensä kuitenkin vähintään	100,00 €

Mikäli lupapäätöksessä otettavaksi myönnetty vuotuinen maa-ainesten ottamismäärä ylittää 100 000 m³, otetaan 100 000 m³ ylittävältä maa-ainesten määrän osalta huomioon 50 % vuotuista valvontamaksua määrättäessä.

Mikäli lupapäätöksessä ei ole esitetty vuotuisia maa-ainesten ottamismääriä, jaetaan valvontamaksua määrättäessä otettava maa-ainesten kokonaismäärä luvan voimassaoloajan vuosien määrällä ja käytetään näin saatua keskiarvoa vuotuisen valvontamaksun määräämisen perusteena.

Mikäli lupa on voimassa vain osa vuotta, peritään kyseiseltä vuodelta vain sitä vastaava osuus otettavaksi sallitun maa-ainestemäärän mukaisesta vuotuisesta valvontamaksusta. Mikäli ottamismäärä ylitetään, tulee toimia kohdan 3.5 mukaisesti.

- 3.2 Luvanhaltija on velvollinen maksamaan ensimmäisen vuotuisen valvontamaksun ennen ottamistoimintaan ryhtymistään ja seuraavat valvontamaksut vuosittain kunnan määräämänä ajankohtana ennakoon.

Erityisestä syystä voidaan hakemuksesta päättää, että valvontamaksu peritään vuosittain kunakin vuonna otetun maa-ainestemäärän mukaan jälkikäteen. Tällöin luvanhaltijan on ilmoitettava ennen ottamistoimintaan ryhtymistään valvontaviranomaiselle ottamisen alkamisajankohta, kesto ja arvio otettavasta maa-ainestemäärästä.

- 3.3 Mikäli luvanhaltija ilmoittaa kirjallisesti valvontaviranomaiselle etukäteen ennen vuotuisen valvontamaksun määräämistä, ettei maa-aineksia ko. vuonna oteta, luvanhaltijalta ei peritä kyseisen vuoden valvontamaksua.

- 3.4 Mikäli luvanhaltija ennen lupa-ajan päättymistä ilmoittaa lopettaneensa kokonaan lupapäätöksessä tarkoitetun maa-ainesten oton ja lupaan liittyvät velvoitteet ovat tulleet täytetyiksi, ei valvontamaksuja ko. vuoden jälkeisiltä vuosilta peritä.

Mikäli lupa peruutetaan maa-ainelain 16 §:n perusteella, ei valvontamaksuja ko. vuoden jälkeisiltä vuosilta peritä edellyttäen, että lupaan liittyvät velvoitteet ovat tulleet täytetyiksi otetulta osalta. Lupavelvoitteiden loppuunsaattamisen valvonnasta aiheutuneet kustannukset kuitenkin peritään.

- 3.5 Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan/ottajan on ilmoitettava ylityksestä kirjallisesti valvontaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. Vastaava oikeus kunnalla on, jos maa-aineksia otetaan 2.3 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen vastaisesti.

- 3.6 Mikäli valvonta vaatii erityistoimenpiteitä, voidaan valvontakulut periä toimenpiteistä kunnalle aiheutuneiden kustannusten mukaan.
Valvonnan suorittamiseksi tehty tarkastus **150,00 €**

- 3.7 Mikäli lainvastaisen kotitarveoton johdosta valvontaviranomainen ryhtyy tarkastus-, keskeyttämis- tai muihin toimenpiteisiin peritään aiheutuneet kulut noudattaen tätä taksaa soveltuvien osin.

4 § KUULEMINEN

4.1	Naapurin tai asianosaisen kuuleminen	44,00 € /kuultava naapurikiinteistö
4.2	Hakemuksesta kuuluttaminen/lehti-ilmoitus	150,00 €

* lisäksi peritään todelliset kuuluttamis- ja ilmoituskulut.

5 § VAKUUDET

5.1	Lupa maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa	400,00 €
5.2	Vakuuden hyväksyminen	45,00 € /vakuus
5.3	Vakuuden vaihtaminen/muuttaminen	45,00 € /vakuus

Uusi kohta:

5.4	Maa-ainesluvan saajalta voidaan maa-aineslain 12 §:n perusteella vaatia hyväksyttävä vakuus ennen ottamistoiminnan aloittamista. Vakuuden tarkoituksena on varmistaa maa-aineslain 11 §:n mukaisten maisemointi-, jälkihoito- ja muiden velvoitteiden toteuttaminen.	

Vakuuden suuruus määräytyy seuraavasti:
ottamisalueen pinta-alan mukaan **2000 €/ha**
kuitenkin vähintään **650 €**

Kalliolouhosten osalta sekä ottamisalueen sijaitessa I tai II luokan pohjavesialueella vakuus peritään 1,5-kertaisena.

Vakuus voidaan vaatia edellä olevaa suurempana, mikäli se on tarpeen hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai torjumiseksi. Suurempaa vakuutta voidaan edellyttää mm. toimittaessa tärkeällä pohjavesialueella. Vakuuden määrä voi erityisistä syistä olla myös edellä olevaa alhaisempi.

Vakuuden määrää voidaan tarkistaa myös kesken lupakautta. Mikäli alueen jälkihoito suoritetaan vaiheittain, voidaan vakuutta valvontaviranomaisen päätöksellä alentaa samassa suhteessa kuin jälkihoito on toteutettu.

6 § PAKKOKEINOPÄÄTÖKSET

6.1	Valvontaviranomaisen tai sen määräämän viranhaltijan ottamisen keskeyttämisspätös (MAL 15 §)	100,00 €
6.2	Valvontaviranomaisen päätös velvoitteiden noudattamisesta (MAL 14 §)	100,00 €
6.3	Uhkasakon asettamispäätös (MAL 14 §)	150,00 €
6.4	Teettämisuhan asettamispäätös (MAL 14 §)	150,00 €
6.5	Uhkasakon tuomitsemispäätös (uhkasakkoL 10 §)	150,00 €
6.6	Teettämisuhan täytäntöönpano (uhkasakkoL 15 §)	150,00 €

7 § LUVAN VELVOITTEISTA VAPAUTTAMINEN (MAL 13 a §)

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen on siirretty toiselle ja hakemuksesta luvan haltija vapautetaan lupaan liittyvistä velvoitteista sekä hyväksytään hänen tilalleen toinen, peritään velvoitteista vapautetulta **150,00 €**

Mikäli maa-aineslain 12 §:n mukainen vakuus vaaditaan uudelta luvanhaltijalta, peritään häneltä 5 §:n mukainen maksu.

8 § MAKSUPERUSTEITA

- 8.1 Otettavan maa-aineksen tilavuutena pidetään maksuja määrättäessä maa-aineksen luonnonvaraista tilavuutta (kiintokuutiometrimäärää). Mikäli valvontamaksu peritään jälkikäteen, muunnetaan irtokuutiometrit kiintokuutiometreiksi jakamalla määrät seuraavilla muuntoluvuilla:
sora 1,3
hiekkä 1,3
louhe 1,8
savi 1,6
multa 1,4
- 8.2 Maksuperusteet ovat yhtäläiset kaikille maa-aineslain mukaan luvanvaraisille maa-aineksille.
- 8.3 Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta toimenpiteestä taikka siitä, että toimenpiteen suorittaja muutoin on laiminlyönyt hänelle kuuluvat velvollisuutensa, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon kunnalle aiheutuvat ylimääräiset kulut.
- Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain mukaan.
- 8.4 Maksuihin sisältyy kunnan asiakirjojen lunastuksesta määräämä maksu.
- 8.5 Taksan mukaisia maksuja määrättäessä otetaan huomioon toimenpiteen laajuus, vaativuus ja viranomaisten käyttämä aika ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Tämän perusteella maksua voidaan hankkeen vaativuuden mukaan laskea tai korottaa, mikäli toimenpide olennaisesti poikkeaa keskimääräisestä tasosta.
Vaatimaton hanke, maksua alennetaan	50,00 %
Vaativa hanke, maksua korotetaan	25,00 %
Erittäin vaativa hanke, maksua korotetaan	50,00 %
- 8.6 Tarkastusmaksu määrätään maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan. Valvontamaksu määrätään ensimmäisen kerran maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan ja sen jälkeen sitä tarkistetaan vuosittain kunakin vuonna valvontamaksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.
- 8.7 Palautuksen määrä lasketaan maksun määräämishetkellä voimassa olleen taksan mukaan.

9 § MAKSUPERUSTEIDEN HYVÄKSYMINEN JA VOIMAANTULO

Nämä maksuperusteet ovat Mynämäen kunnanvaltuuston hyväksymät 15.12.2014 ja tulevat voimaan 23. päivästä tammikuuta 2015 alkaen.

MAA-AINESTAKSASUOSITUKSEN PERUSTELUT

YLEISPERUSTELUT

Maa-aineslain 23 §:n ja maankäyttö- ja rakennuslain (132/99) 145 §:n nojalla luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta sekä muista viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa.

Maksu voidaan määrätä perittäväksi ennen sen toimenpiteen (viranomaistehtävän) suorittamista, johon maksu kohdistuu. Jos toimenpide (viranomaistehtävä) jää suorittamatta, aksu on siltä osin hakemuksesta palautettava.

ERITYISPERUSTELUT

1 § Yleistä

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta sekä muista viranomaistehtävistä perittävät maksut perustuvat maa-aineslain 23 §:ään a soveltuvin osin noudatetaan mitä maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:ssä säädetään.

2 § Tarkastusmaksu

- 2.1 Maa-ainestaksan 2 §:ssä määrätään ottamissuunnitelman tarkastamisesta perittävästä maksusta. Maksun määräytymisperusteena on suunnitelmakohtainen kiinteä maksu ja ottamisalueen pinta-alaan perustuva maksu ja lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaismäärän tilavuuden mukaan määräytyvä maksu. Maksulle on määrätty kuitenkin vähimmäistaso.
- 2.2 Ottamissuunnitelman muutoksesta siltä osin kuin se koskee voimassa olevan ottamisluvan mukaista aluetta ja ylittää aikaisemmassa luvassa otettavaksi myönnetyn maa-ainesmäärän, maksun määräytymisperusteena on muutoksesta perittävä kiinteä maksu ja aikaisemman luvan ylittävän maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan määräytyvä lisämaksu. Mikäli aikaisemman luvan mukainen ottamisalue ylitetään, tulee hakemus käsitellä uutena lupana ja tarkastusmaksu määräytyy 2.1 kohdan mukaan.
- 2.3 Laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäisen hankkeen, josta ei tarvitse laatia erillistä ottamissuunnitelmaa (MAL 5 §), tarkastusmaksu määräytyy kiinteän perusmaksun mukaan.

Hakemuksen liitteineen ja ottamisalueen sijaintitietoineen voidaan katsoa muodostavan sellaisen yksinkertaisen suunnitelman, jonka tarkastamisesta voidaan maksu periä.
- 2.4 Tarkastusmaksun määräytymisen perusteena olevalle maa-ainesten tilavuudelle voidaan määrätä kuutioperusteinen raja tai rajoja, joiden ylittävältä osalta maksuperusteiden määräytymiseen lasketaan mukaan vain tietty %-osuus.

Eräinä raja-arvoina on kunnissa käytetty 500 000 – 1 000 000 m³, jonka ylittävältä osalta on otettu huomioon 50 %.
- 2.5 Mikäli lupahakemus hylätään, tulee kunnan määrittellä taksassa, mikä %-osuus taksan mukaisesta maksusta peritään. Yleensä tulisi hakijaa etukäteen informoida luvan saannin edellytyksistä ja selvät kielteiset tapaukset pyrkiä palauttamaan, jotta hakija välttyisi turhista tarkastusmaksuilta. Samoin tulisi ylimitoitetuista ottamismääristä etukäteen neuvotella ja muuttaa hakemusta siten, että hakemuksesta tulee realistinen, sillä maksuperusteena käytetään hakemuksessa otettavaksi esitettyä maa-ainesmäärän tilavuutta. Todettakoon, että kielteiset tapaukset vaativat erityisen perusteellista tutkimista ja valmistelua, joten palautukselle ei tältä pohjalta ole perusteita. Kyseessä onkin lähinnä kohtuullisuusharkinta. Periaate on sama, jos hakemus hylätään oikeusprosessin kautta. Kuitenkin peritään vähimmäismaksu molemmissa tapauksissa.

- 2.6 Tarkastusmaksu palautetaan kokonaan, mikäli lupahakemus peruutetaan ennen kuin viranomaisena on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin sen tarkistamiseksi. Olennaisiin toimenpiteisiin voidaan katsoa yleensä ryhdytyn, mikäli lausunto ja kuulemismenettely lupahakemuksen johdosta on suoritettu. Mikäli lupahakemus peruutetaan kesken valmistelutyön, peritään valmistelutyötä vastaava osuus tarkastusmaksusta.
- 2.7 Mikäli lupa peruutetaan tai lupamääräyksiä muutetaan MAL:n 16 §:n 2. kohdan (ennalta arvaamattomat vaikutukset) perusteella, lupaviranomaisella voi palauttaa luvan haltijalle peritystä tarkastusmaksusta ottamatta jäävän maa-ainemäärän kuutioperusteisesti määrättyneen maksun osuuden. Tosiasiallisia perusteita maksun palautukselle ei ole. Kyseessä onkin lähinnä kohtuullisuusharkinta.
- Mikäli lupaviranomaisena ryhtyy vastaaviin toimenpiteisiin MAL:n 16 §:n 1. tai 3. kohtien (lupamääräysten rikkominen, lupahakemuksessa virheellisiä tietoja) perusteella, ei tarkastusmaksua palauteta.
- 2.8 Mikäli luvansaaja luopuu maa-ainesten ottamisesta, aloittamatta sitä tai luvan voimassa ollessa, ei perittyä tarkastusmaksua palauteta.
- 2.9 Luvan hakijan on suoritettava ottamissuunnitelman tarkastusmaksu ennen päätöksen antamista. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa (633/1982) säädetään.

3 § Valvontamaksu

- 3.1 Maa-ainestaksan 3 §:ssä määrätään ottamistoiminnan valvonnasta perittävistä maksuista. Maksun määräytymisperusteena on otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainemäärän tilavuus ja ottamisalueen pinta-ala. Ottamisalueen pinta- alalla tarkoitetaan pienehköissä ostoissa koko ottamisalueen pinta -alaa, mutta suurehkoissa ostoissa ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupapäätöksessä hyväksyttyä vaiheistettua ottamisaluetta, jolla on ottamistoimintaa ja jota ei vielä ole jälkihoidettu lupamääräysten edellyttämällä tavalla. Vähäisiä ottamismääriä varten on syytä määritellä vähimmäismaksu, jotta maksu kattaisi aiheutuvat valvontakustannukset.

Mikäli lupapäätöksessä ei ole esitetty vuotuisia ottamismääriä, jaetaan otettavaksi sallittu maa-ainesten kokonaismäärä luvan voimassaoloajan vuosien määrällä ja käytetään näin saatua keskimääräistä vuotuista ottamismäärää maksun määräytymisen perusteena. Mikäli ottaminen ei vastaa keskimääräistä vuotuista ottoa, se kuitenkin tasoittuu lupa-ajan kuluessa maa-aineksen kokonaismäärän ollessa sitova.

Valvontamaksun määräytymisen perusteena olevalle vuotuiselle ottamismäärälle voidaan määrätä kuutioperusteinen raja tai rajat, joiden ylittävältä osalta maksuperusteisen määräytymiseen lasketaan mukaan vain tietty %-osuus. Eräinä raja-arvoina on kunnissa käytetty 50 000 - 100 000 m³, jonka ylittävältä osalta on otettu huomioon 50 %.

Mikäli lupa on voimassa vain osan vuotta, peritään kyseiseltä vuodelta vain sitä vastaava osuus otettavaksi sallitun maa-ainemäärän mukaisesta vuotuisesta valvontamaksusta. Mikäli ottamismäärä ylitetään, tulee toimia kohdan 3.5 mukaisesti.

Valvontatoimenpiteet kohdistuvat luvanvaraiseen maa-ainesten ottamiseen. Tavanomaisen kotitarvekäyttö jää valvontatoimenpiteiden ulkopuolelle eikä siitä myöskään peritä valvontamaksua. Poikkeuksen muodostaa lainvastainen kotitarveotto, josta peritään maksu tätä taksaa noudattaen soveltuvin osin.

- 3.2 Luvan hakijan on pääsääntöisesti suoritettava vuotuinen valvontamaksu ennakkoon ennen ottamistoimintaan ryhtymistään. Tämä koskee lähinnä ensimmäistä luvan myöntämisen jälkeistä maksua, jonka jälkeen vuotuinen valvontamaksu suoritetaan kunnan määräämänä ajankohtana kerran vuodessa ennakkoon. Valvontamaksujen perimisen keskittämisellä tiettyyn ajankohtaan helpotetaan maksujen perimiseen ja seurantaan liittyvää työtä. Edellä

sanotusta poiketen, kunta voi erityisestä syystä hakemuksesta päättää, että valvontamaksu peritään jälkikäteen vuotuisen otetun maa-ainesmäärän mukaan. Tämä tulee kysymykseen esimerkiksi, kun maa-ainesten ottajana on kunta, kuntayhtymä tai valtion viranomainen tai laitos tai muu luotettava taho. Tällöin luvanhaltijan on kuitenkin aina ilmoitettava ennen ottamistoimintaan ryhtymistään valvontaviranomaiselle ottamisen alkamisajankohdasta, kesto ja arvio otettavasta vuotuisesta maa-ainesmäärästä kunnan valvontatoimien tarpeen ja laajuuden selvittämiseksi.

- 3.3 Maa-ainesten ottamistoiminnan valvonta on jatkuvaa toimintaa ja mikäli luvanhaltija haluaa vapautua vuotuisen valvontamaksun suorittamisesta, hänen tulee kirjallisesti ilmoittaa valvontaviranomaiselle etukäteen ennen valvontamaksun määräämistä, ettei maa-aineksia ko. vuonna oteta. Mikäli ilmoitusta ei ole tehty, valvontamaksu peritään riippumatta siitä otetaanko maa-aineksia tai ei.

Ilmoitus siitä, ettei maa-aineksia oteta, tulee tehdä myös tapauksissa, joissa valvontamaksu erityisistä peritään jälkikäteen, jotta välttyään turhilta valvontatoimenpiteiltä. Valvontaviranomainen ei voi ilman ilmoitusta tietää otetaanko maa-aineksia vai ei. Mikäli ottaminen keskeytetään kesken vuotta eikä vuotuista sallittua ottamismäärää oteta, perittyä valvontamaksua ei palauteta, mutta ottamatta jäänyt määrä voidaan lisätä myöhempien vuosien sallittuihin ottamismääriin korottamatta kuitenkaan vuotuista valvontamaksua.

- 3.4 Lupapäätöksessä otettavaksi sallittu maa-ainesten kokonaismäärä voidaan ottaa myös luvan voimassaoloaikaa lyhyemmässäkin ajassa edellyttäen, että vuotuisen sallitun ottamismäärän ylityksessä ilmoitetaan valvontaviranomaiselle kirjallisesti etukäteen. Luvansaaja voi vapautua luvan voimassaoloajan jäljellä olevien vuosien valvontamaksusta, mikäli hän on täyttänyt lupaan liittyvien määräysten mukaiset maisemointi-, jälkihoito- ja siistimis- ym. velvoitteet. Tästäkin menettelystä tulee kirjallisesti ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Ottamisalueella tulee pitää loppukatselmus (MAA 10,2§), jossa todetaan, ovatko lupamääräysten mukaiset toimenpiteet tulleet asianmukaisesti tehdyiksi.

Maa-aineslain 16 §:ssä säädetään, että lupaviranomainen voi muuttaa tämän lain nojalla antamia lupamääräyksiä tai peruuttaa luvan, mikäli lupamääräyksiä on jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikottu. Mikäli lupa peruutetaan, ei valvontamaksuja peritä luvan peruutuksen jälkeisiltä vuosilta. Lupaan liittyvät maisemointi-, jälkihoitoja siistimis- ym. velvoitteet tulee luvanhaltijan tällöinkin suorittaa. Näiden velvoitteiden loppuunsaattamisen valvonnasta aiheutuneet kustannukset kuitenkin peritään.

- 3.5 Lupapäätöksessä ilmoitettu maa-ainesten vuotuinen ottamismäärä, jota käytetään valvontatarpeen arvioimiseen, on ohjeellinen ja lupapäätöksen mukainen otettava maa-ainesten kokonaismäärä on sitova. Mikäli luvanhaltija/ottaja ottaa maa-ainesten kokonaismäärän lyhyemmässä ajassa kuin ottamisluvan mukainen voimassaoloaika edellyttää, hän joutuu ylittämän vuotuisen ohjeellisen ottamismäärän. Ylityksestä luvanhaltijan/ottajan on ennen ylittävää ottamista ilmoitettava kirjallisesti valvontaviranomaiselle.

Tällainen nopeutettu maa-ainesten ottaminen yleensä edellyttää myös tehostettua valvontaa, jotta mahdollisia maa-aineslain 16 §:n mukaisia ennalta arvaamattomia haitallisia vaikutuksia ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin voitaisiin vähentää. Taksa mahdollistaa kunnalle tällaisessa tapauksessa oikeuden periä ylityksen osuus vuotuisesta valvontamaksusta heti.

- 3.6 Taksa lähtee siitä, että maa-ainesten ottamisen valvonta on melko suurpiirteistä ja silmämääräistä. Milloin on syytä epäillä, että lupamääräyksiä on rikottu tai muusta syystä esim. ottamistoiminnan laajuuden vuoksi tai kun silmämääräinen arviointi ei ole riittävä, joudutaan suorittamaan suuritöisiä erityistoimenpiteitä kuten tarkistusmittauksia tai vaaituksia, voidaanko toimenpiteistä kunnalle aiheutuneet kustannukset periä täysimääräisinä. Tällaiset erityistoimenpiteet ilmoitetaan lupapäätöksessä siltä osin kuin ne ovat lupavaiheessa ennakoitavissa.

Ottamisen valvonta saattaa useinkin edellyttää ylimääräisiä tarkastuksia tavanomaiseen valvontaan verrattuna. Näistä tarkastuksista peritään taksan mukainen maksu.

- 3.7 Valvontamaksu muodostuu suurelta osin ottamisalueelle menosta. Mikäli samalla luvanhaltijalla on useita lähekkäin sijaitsevia ottamisalueita, joiden valvonta voidaan suorittaa saman valvontakäynnin yhteydessä, voidaan valvontamaksua alentaa kunnan harkitseman alennusprosentin mukaisesti.

4 § Kuuleminen

Maa-aineslain 13 §:n mukaan maa-aineslupaa koskevan hakemuksen johdosta on kuuluttettava kunnan ilmoitustaululla sekä varattava ottamisalueen sisältävään kiinteistöön rajoitettujen kiinteistöjen ja muiden alueiden omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi. Jos hakemuksessa tarkoitettulla hankkeella voi olla huomattavaa vaikutusta laajalla alueella tai lukuisten henkilöiden oloihin, hakemuksesta on lisäksi ilmoitettava ainakin yhdessä hankkeen vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

Kuulemisessa on soveltuvin osin noudatettava mitä maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/ 1999) 86 §:ssä säädetään. Kuulemisesta ja ilmoituksista aiheutuneet kulut kuuluvat luvan hakijan maksettaviksi.

5 § Vakuudet

Maa-aineslain 21 §:n mukaan lupaviranomainen voi ainesten ottamista koskevassa päätöksessä tai luvan saajan pyynnöstä myöhemminkin antaa luvan ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman, jos luvansaaja asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Tämän vakuuden hyväksymisestä voidaan taksan mukaan periä maksu.

Lupaviranomainen voi vaatia, että ennen ainesten ottamista hakijan on annettava hyväksyttävä vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Tämän vakuuden hyväksymisestä voidaan periä maksu samoin kuin vakuuden mahdollisesta myöhemmästä muuttamisesta tai vaihtamisesta.

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle maa-aineslain 13 a §:n nojalla, lupaviranomainen voi määrätä, että uusi luvan haltija asettaa ennen ainesten ottamista 12 §:ssä tarkoitetun vakuuden. Vakuuden tarkastamisesta peritään taksan mukainen maksu.

Lupamääräyksissä tulee pääsääntöisesti edellyttää, että jälkihoito-, siistimis- ja muut määrätty toimenpiteet tulee suorittaa luvan voimassaoloaikana.

Vakuuden tulee olla voimassa riittävän kauan yli luvan voimassaoloajan, jotta lupamääräysten mukaiset maisemointi-, jälkihoito- ja siistimis- sekä istutusvelvoitteet ehditään suorittaa ja esim. mahdollisten istutusten kasvuunlähtö todeta. Sopivaksi vakuuden voimassaoloajaksi voitaneen suositella 1-1,5 vuotta yli lupa-ajan.

6 § Pakkokeinopäätökset

Jos ainesten ottamiseen ryhdytään vastoin tai säännöksiä taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka muutoin laiminlyödään niiden mukaisten velvollisuuksien täyttäminen, asianomainen voidaan velvoittaa noudattamaan säännöksiä ja määräyksiä, poistamaan tai muuttamaan tehdyn työn vaikutukset taikka palauttamaan vallinnut olotila ja täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella. Toimenpiteen keskeyttämisestä ja pakkotoimenpiteisiin ryhtymisestä voidaan taksan mukaan periä maksu.

7 § Luvan velvoitteista vapauttaminen (MAL 13 a §)

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen on maa-ainelain 13 a §:n mukaisesti siirretty toiselle ja hakemuksesta luvanhaltija vapautetaan lupaan liittyvistä velvoitteista sekä hyväksytään hänen tilalleen toinen, peritään velvoitteista vapautetulta taksan mukainen maksu. Samalla tulee harkittavaksi vakuuden antaminen uuden luvanhaltijan osalta, jolloin häneltä peritään 5 §:n mukainen maksu, mikäli vakuus vaaditaan.

8 § Maksuperusteita

- 8.1 Otettavan maa-aineksen tilavuutena pidetään maksuja määrättäessä maa-aineksen luonnonvaraista tilavuutta (kiintokuutiometrimäärää). Mikäli valvontamaksu määrätään perittäväksi jälkikäteen 3 §:n 3.2 kohdan mukaan vuotuisen otetun maa-ainesmäärän mukaan ja seuranta on perustunut otettuihin irtokuutiometrimääriin, tulee nämä muuntaa kiintokuutiometrimääräksi asianomaisin muuntoluvuin.
- 8.2 Maksuperusteet ovat yhtäläiset kaikille maa-ainelain mukaan luvanvaraisille maa-aineksille. Tällä on pyritty saamaan maksujen määräytyminen yksinkertaiseksi. Maksuperusteen vaihtelu otettavan maa-aineksen laadun mukaan johtaisi vaikeisiin käytännön soveltamisongelmiin.
- 8.3 Jos tarkastus- tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta toimenpiteestä taikka siitä, että toimenpiteen suorittaja on muutoin laiminlyönyt hänelle kuuluvat velvollisuutensa, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon kunnalle aiheutuvat ylimääräiset kulut. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain mukaan.
- 8.4 Taksan mukaisiin maksuihin sisältyy kunnan asiakirjojen lunastuksesta määräämä maksu.
- 8.5 Tämän taksan mukaisia maksuja määrättäessä otetaan huomioon toimenpiteen laajuus, vaativuus ja viranomaisten käyttämä aika ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Taksa yleensä kattaa keskimääräisen hankkeen aiheuttamat kustannukset kunnalle. Tämän perusteella maksua voidaan korottaa tai laskea kunnan päättämien vaihtelurajojen sisällä, mikäli hanke olennaisesti poikkeaa keskimääräisestä hankkeen tasosta.
- 8.6 Tarkastus- ja valvontamaksun suuruus määräytyy maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan. Uuteen taksaan siirryttäessä tulee maksuperusteet määritellä siten, ettei maksujen tasossa tapahdu kohtuuttomia muutoksia. Myös uuden taksamallin rakenteesta johtuvat muutokset on syytä tarkoin tutkia.

Lupapäätöksiin ei tulisi laittaa euro-määräisiä maksujen suuruuksia vaan lupapäätöksissä tulisi mainita, että tarkastus- ja valvontamaksut määräytyvät maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan ja että valvontamaksua tarkistetaan vuosittain kunakin vuonna maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.

Maksujen tulisi kuitenkin kattaa ottamissuunnitelmien tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta aiheutuvat kustannukset noin 80 - 90 %, jos yleisen viranomaistoiminnan ja neuvonnan sekä opastuksen osuudeksi arvioidaan 20 - 10 % viranomaistyöstä.

- 8.7 Palautus suoritetaan maksun määräämishetkellä voimassa olleen taksan mukaan.